# Jakso 2. Osa 2 Vanhojen metsien määritelmä tiedettä vai politiikkaa -

**Intro:** [00:00:00] Metsä mediassa, metsä, metsä.

**Sini Suomalainen:** Jatketaan Teemu Kaskisen, Sami Oksan ja Mikko Mönkkösen kanssa juttua siitä, onko metsäkeskustelu tiedevastaista vai ei. Ja mennään vielä vähän tähän, et ekologia tuli ehkä voimakkaammin nyt tähän tieteelliseen metsäkeskusteluun ja siitä on hyvä esimerkki nyt tää vanhojen metsien ympärillä käyty kiista, vois jopa sanoa.

Eli tää koko tarina nyt lähti siitä, että EU:n tavoitehan oli suojella vanhat ja luonnontilaiset metsät ja se tuli, tavoite esitettiin vuonna kakskytkolme. Sit sen jälkeen SYKE ja Luke teki siitä raportin helmikuussa kakskytneljä, mut se ei ollut niinku vielä tämmönen kriteerien määrittely, vaan se oli enemmän tämmönen tutkimukseen perustuva tarkastelukehikko vanhoille metsille.

Ja sen jälkeen sitten saman vuoden kesällä kakskytneljä tuli kansallinen kriteeriesitys maa- ja metsätalousministeriöstä ja ympäristöministeriöstä, ja siitä sit seuras erimielisyyksiä tutkijayhteisön kans. Mikko vois vähän avata tätä tarkemmin.

**Mikko Mönkkönen:** Niin se tuli siis kakskytneljä kesällä tuli lausunnoille se valtioneuvoston esitys vanhojen metsien kriteereiksi.

Ja [00:01:00] tuota.

**Sini Suomalainen:** Niin nää kriteerit oli, tuli aika suoraan sit sieltä maa- ja metsätalousministeriön paperista ymmärtääkseni.

**Mikko Mönkkönen:** Joo, siinä tiedän siitä taustakeskustelusta, että, että tähän valmisteluun tuotiin kaksi esitystä. Toinen oli ympäristöministeriön esitys ja toinen oli maa- ja metsätalousministeriön esitys ja tää valtioneuvoston sitten lausunnoille kakskytneljä kesällä tullut esitys perustu tuohon maa- ja metsätalousministeriön näkemykseen siitä, että miten tieteellistä tietoa käytetään tässä kriteerien määrittelyssä.

Ja tuota, tiedeyhteisö aika laajasti silloin reagoi siihen, koska me Mä olin mukana siinä reagoinnissa kyllä ja tuota me katsottiin, että siinä oli vähän tämmönen niikun tietyllä tavalla se täytti ne EU:n komission ohjeet, että se pitää

olla tieteeseen perustuen, mutta sitä tieteellistä tietoa oli käytetty vähän niinku tarkoitushakuisesti niin että niillä kriteereillä saatiin itse asiassa minimoitua se tarvittava suojelumäärä.

Ja tiedeyhteisö aika laajasti niin oli sitä mieltä, että tässä nyt tehtiin tämmönen niinkun [00:02:00] tieteellisen tiedon väärinkäyttö, kun niitä krite-kansallisia kriteereitä määriteltiin ja siitä tuli semmonen julkinen kannanotto. Samalla aika monet sitten kun se oli lausunnoilla sillon kesäaikana, niin tuota aika monet myöski tiedeyhteisöt anto siitä kriittisen lausunnon, että tämä ei ole ikään kuin tä myöskään tää niinku komission ohjeen mukainen tieteeseen perustuva kriteeristö, vaan tää pitäis palauttaa valmisteluun.

Mutta sitten lopulta seuraavana keväänä kun ne hyväksyttiin, niin ne hyväksyttiin sellaisenaan, että tällä lausuntokierroksella ei ollu tässä mitään vaikutusta tähän kriteeristöön.

**Sini Suomalainen:** Mites siinä prosessissa kävi, että kuitenkin SYKE ja Luke oli siitä nyt tän tarkastelukehikon antanu, niin hyödynnettiinkö sitä jotenki sit tuolla ministeriöissä vai mitä siinä välillä niinku tapahtu?

**Mikko Mönkkönen:** No se mun käsitys tästä on juuri se, että sen siin oli vähän niinku ympäristöministeriöllä oma käsitys miten tää tulkitaan ja maa- ja metsätalousministeriöstä toinen. Tässä poliittisessa tuota pelissä voitti se määritelmä, [00:03:00] jossa nää kriteerit asetettiin niin tiukoiksi ja korkeiksi, että, että tuota aika vähän niin kun tuloksetkin osottaa aika vähän sitten Etelä-Suomesta varsinkin sitä suojeltavaa vanhaa metsää näillä kriteereillä löytyy.

**Sini Suomalainen:** Sami.

**Sami Oksa:** Joo, mulla on sama käsitys kuin Mikolla, että se kyllä ne niinku ehdotukset perustuu siihen Luken ja SYKEn alkuperäseen raporttiin. Ja täs keskustelus sit unohtuu aina tietenki se, että, että tota öö lopultahan kyse on aina poliittinen päätös, että kuinka paljon me voidaan Laittaa rahaa luonnonsuojeluun.

Millä aikajänteellä, öö, ja miten me turvataan monimuotoisuutta mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti? Tämähän ei aina voi mennä kuin poliittinen päätös-päätöksenteko ei voi lähteä aina siitä, että, että siellä joku tietty, öö, tutkijoiden näkemys olisi vain ja ainoastaan se oikea, vaan siellä pitää katsoa yhteiskunnalliset vaikutukset, ekologiset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset, sosiaaliset vaikutukset aina siinä niinku päätöksenteossa.

Ja tässä niinku [00:04:00] tiedetään, että, et siellä on ollut erilaiset vaihtoehdot, niin nyt sitten on tehty, tultu tämmöiseen tulokseen, mikä nyt siellä on nää vanhat luonteiset, luontaisten metsien kriteerit.

**Teemu Kaskinen:** Anteeksi, oonko mä käsittänyt oikein, että samalla tavalla kuin Etelä-Suomessa ei oo metsiä suojeltaviksi, niitä ei ole myöskään ennallistettaviksi.

Ei ole mitään metsiä mitä täällä voisi suojella, mutta ei ole myöskään metsiä, joita kannattaisi ennallistaa.

**Mikko Mönkkönen:** No nyt pikkusen ehkä tässä pannaan rekii hevosen eteen, koska tästä ennallis-asetuksestahan me ei vielä tiedetä sen toimeenpanosta Suomessa. Se, se esitetty suunnitelma oli niin ylimalkane, että siitä oikeasti vaikea sanoa.

Mutta tuohon mitä Sami äsken sanoi tuosta kriteereistä, niin se on tie-tietyllä tavalla totta, että niinku sehän on aina poliittinen prosessi sitten sitä, että mi-minkälaiset kriteerit päätetään. Ja poliitikoilla tietysti on täysi oikeus ja, ja valta ja jopa velvollisuus tehdä poliittisia päätöksiä.

Mutta että mun mielestä siinä ei kannata mennä ikään kuin tieteen taakse piiloon, että nyt nämä ovat tieteelliset [00:05:00] kriteerit. Täytyy pystyä myöntämään, että me toimittiin nyt tieteen, ekologisen tieteen vastaisesti taloudellisista ja hyväksyttävyyssyistä esimerkiksi. Se olisi musta rehellisempää politiikkaa kuin se, että väittää, että nyt meillä on ekologiseen tieteeseen perustuvat kriteerit, jotka täyttää myöskin komission vaatimukset, koska näin ei ole.

Että kyllä ki-- siis mulla ei oo -- demokratiassa näinhän se toimii. Poliitikot tekee päätöksiä omien arvojensa perusteella parhaaseen saatavilla olevaan tietoon, mutta pitää uskaltaa myös sanoa ne, öö, ääneen ja, ja tota rehellisesti ne perusteet, miksi näin on päädytty.

**Teemu Kaskinen:** Niin, tässä on kyllä sellainen yleinen metsäpolitiikkaan liittyvä asia, kun lukee noita suomalaisten metsäsosiologien, öö, 2000-luvunki kirjoituksia metsästrategioiden näitten taustamateriaaleihin liittyen, että metsäpolitiikan se tärkein ensimmäinen tavoite on kuitenkin teollisuuden, puuhuollon turvaaminen.

Monimuotoisuus ja tällaiset asiat tulee kakkosena, mutta ne ei ikinä, öö, syrjäytä tätä [00:06:00] ensimmäistä. Elikkä mikä mahdollistaa myöskin sellaisen tietynlaisen, taas lempihahmoni Kullervo Kuusela -laisen ajatuksen siitä, että-

**Sini Suomalainen:** Kerro hei nyt kuka Kullervo

**Teemu Kaskinen:** Kuusela on. Kullervo Kuusela oli suomalaisen, öö, metsätalouden ja metsätutkimuksen pääideologi suunnilleen kuuskytluvulta kahdeksankytluvulle.

Metsän arvioimis- Tieteen osaston johtaja professori Kuusela, joka osallistui näkyvästi kaikkiin mahdollisiin tilaisuuksiin, jonka suomalaisen metsätalouden suuntaviivat kahdeksankymmentäluvulle ja tällaiset isot tutkimukset oli henkilökohtaisesti hänen, hänen käsialaansa, että hän oli ainoa tekijä.

Mutta siis Kuusela oli sitä mieltä, että ihmisten yksinkertaisesti tulisi oppia virkistäytymään niissä talousmetsissä. Ja et kaikki se ajatus monimuotoisuudesta ja muus-muusta luonnonsuojelusta niin on löydettävissä niistä talousmetsistä. Et jos joku haluaa jonkun risukon sitte jonnekin Lappiin jättää ja käydä siellä niiku ihailemassa sellaista koskematonta luontoa, niin se oli Kuuselan mielestä, et no okei, [00:07:00] sellaisen varmaankin pystyy johonkin hintaan sit näille hipeille järjestämään.

Mutta muuten talousmetsä on tulevaisuus ja talousmetsä oikein ajateltuna. Silleen, että jos ihmiset vaan saa näkemään sen asian kauneuden ja sen, että se on- Hyvä ja riittävä, niin sit kaikki loppujen lopuksi tottuu siihen ja voidaan elää paratiisillisessa Suomessa, missä ei ole enää mitään muuta kuin talousmetsiä.

**Sini Suomalainen:** No mut näinhän kävi. Eiks me olla totuttu siihen? Kyllä. Mutta niin Sami.

**Sami Oksa:** Palaan tulevaisuuteen. Mä tuun viiskyt vuotta tosta äskeisestä niinku tännepäin ja vielä näihin kriteereihin tähän Luken Syken raporttiin. Mun käsitys on se, että siellä oli haitari, jossa tietyllä tavalla toinen ääripää, kun näistä vanhoista luontaismetsistä keskusteltiin, ois ollu tätä ympäristöministeriön ehkä edustamaa kantaa ja toinen ääripää oli ehkä enemmän MMM:n kantaa edustava, vaikka ne oli siellä tieteellisen paperin niinku, niinku mukana nää molemmat ää-, niinku molemmat ehdotukset, jotka sit siellä oli.

Että siinä mielessä mä en oo ihan varma siitä, että oliko tämä niin kun [00:08:00] pelkkä ei-tieteeseen perustuva poliittinen päätös vai oliko siellä kuitenkin se tiede siellä pohjalla.

**Sini Suomalainen:** Mikko tää nyt jäi selvästi kaivelemaan, koska tästä on tullut nyt vielä uus paperi, josta voit vielä kertoo vähän.

**Mikko Mönkkönen:** Niin no mä tämmösenä ikään kuin ratkaisuorientoituneena tutkijana en halunnu tuota pysähtyä siihen, että vain kritisoidaan, vaan sit katotaan oikeesti, että mitä tiede sanoo niistä vanhan metsän kriteereistä.

Me koottiin tuota ruotsalaisen kollegan kanssa tämmönen yhteispohjoismainen ja baltialainen tota tutkimusryhmä ja katottiin niinku y-yhteisesti niinku Pohjois-Euroopan alueelle, mitä tutkimustieto sanoo vanhan metsän ikään kuin prosesseista, millä ne syntyvät, mi-millä tavalla ne rakennepiirteet, jotka on vanhalle metsälle tyypillisiä, minkälaisilla prosesseilla ne syntyy, mitä me siitä tiedetään?

Ja sit peilattiin tämän tiedon valossa niitä Euroopan komission ohjeita, että mitä, mitä tota Euroopan komissio siis antoi seitsemän indikaattoria vanhoille metsille. Me peilattiin tätä tutkimustietoo var-vasten tätä komission [00:09:00] indikaattoreita ja sen perusteella sitten tehtiin ikään kun nää tulkinta siitä, että mitä tieteellinen tieto oikeesti sanoo, min-min-minkälaisilla kriteereillä tuolla jäljellä olevat vähäiset vanhat metsät tunnistetaan tuolla luonnossa.

Haluttiin olla tällainen niinku kriittisen rakentavia tässä, tässä keskustelussa.

**Sami Oksa:** Jos voi kysyä myös Mikolta. Mä en oo tässä podcastin juontaja- Totta kai, totta kai. Keskustelu henki. Sinin roolia. Tota mun käsitys on, että vanhat metsäs, öö, vanhassa metsässä on huomattavasti lahopuuta. Esimerkiksi tää viiskyt kuutiometriä, mikä näissä vanhon, vanhoissa luonnollisissa metsien kriteereissä on.

Ja sitten täs Mikko teidän paperissa on, et viis prosenttii riittää, että, et on puustosta niinku kuollutta puuta. Niin jotenkin niin kun jos mä katon vaikka eteläsuomalaista tai keskisuomalaista kakssataaviiskyt kuutiometriä- Hehtaarilla olevaa metsikköä, niin sinne riittäisi sitten semmoinen niinku kakstoista ja puoli kuutiometriä lahopuuta, mikä mun käsityksen mukaan poikkeaa tämmöisestä niinku vanhan metsän lahopuumäärästä niin, niin tota tai kakskyt [00:10:00] vanhaa puuta hehtaarilla.

Jos mä ihan en väärin muista sitä teidän tota julkaisua, niin, niin mulle vähän näyttäytyy siltä, että ne on vedetty myöskin aika alas ne niinku mää-kriteerit sieltä. Mitä mieltä sä oot siitä?

**Mikko Mönkkönen:** Ne on vedetty alas ja siinä on taustalla tämmöinen ikään kuin myöskin taas tieteestä tuleva periaate kuin varovaisuusperiaate, koska se komission ohjeessa oli se, että- Oli se, että biodiversiteettistrategia EU:ssa vaatii oikeastaan sitä, että kaikki jäljellä olevat vanhat ja luonnontilaiset metsät on suojeltava.

Ja silloin me haluttiin näitä kriteereitä miettiessä niinku minimoida se riski, että nyt jäljellä olevista vanhoista metsistä jäisi väärin asetettujen kriteereiden perusteella joitakin huomaamatta. Ja tää on niinku varovaisuusperiaate ohjasti tätä kriteereiden asentantaa, mutta me tarkasteltiin asiaa myöskin sitten, että minkälainen riski siihen sisältyy, jos me vedetään nää rajat kohtuullisen alas niin että me maksimoidaan se, että me tunnistetaan oikeasti jäljellä olevat vanhat metsät.

Koska sä viittasit tuossa lahopuuhun, [00:11:00] niin tää tutkimustieto ensinnäkin näytti sen, että meillä on valtavasti niissä jäljellä olevissa va- vanhoissa metsissä on valtavasti vaihtelua, kuinka paljon se van-- tuota se lahopuumäärä siellä on. Että on niinku todella vaikea vetää jotakin kriteeriä sen perusteella, paljonko siellä volyymipohjaisesti on lahopuuta.

Ja, ja tuota sen takia päädyttiin muun muassa siihen, että tää volyymi ei oo hyvä peruste, vaan se täytyy olla tää prosenttiosuus. Siinä on paljon vähemmän vaihtelua kasvupaikan ja, ja maantieteellisen sijainnin mukaan. Palaan tähän varovaisuusperiaatteeseen. Me tehtiin sitten tarkastelu myöskin, että mikä on se riski väärinluokitteluun, jos me käytetään tämmösiä varovaisuusperiaatteen mukaisia kriteereitä.

Ja tultiin siihen tulokseen, että niin kuin tuossa viittasit, niin yksittäisen kriteerin suhteen niin on kyllä riski, että nyt talousmetsiäkin ikään kuin väärin luokitellaan sitten vanhaksi metsäksi, jos tuijotetaan vain yksittäistä kri-- indikaattoria ja sen kriteeriä. Mutta jos otetaan tää tuota indikaattorikokonaisuus huomioon, niin silloin se jo kolmella indikaattorilla niin tää riski [00:12:00] väärinluokitteluun lähes katoaa.

Ja kun tässä oli seitsemän kriteeriä, joista viiden pitää täyttyä, niin on hyvin epätodennäköistä, että kun katsotaan tätä indikaattorikokonaisuutta, että tässä väärin luokiteltaisiin. Eli katsotaan sitä metsää kokonaisuutena, ei yksittäistä indikaattoria ja sen raja-arvoa. Se on se meidän vastaus tähän.

**Sami Oksa:** Joo joo, se on musta hirveen, hirveen hyvä, että ei yksittäistä indikaattoria pidä kattoo. Jos mä katson vaikka niinku lahopuumäärää suomalaisissa metsissä on keskimäärin kuus ja puol kuutiometriä, kun otetaan koko Suomi. Ja sit me tiedetään, että, että nuoressa metsässä lahopuuta on, koska se on sieltä edellisestä puusukupolvesta sinne jäänyt.

Sitten se lahoo elikkä tämmösessä keski-iässä on vähemmän ja taas sitten kun se lähtee se metsikön ikä kasvamaan, niin, niin uudistuskypsässä metsissä on huomattavasti enemmän lahopuuta. Et tietyllä tavalla se sukkessio tekee sen, että ja tuulituho, myrskytuho, hyönteistuhot, luontainen kuoleminen siellä kilpailun seurauksena lisää sitä lahopuumäärää ja silloin pitääkin olla useampia.

Ja tietyllä tavalla siinä on musta tosi hyvä huomata myöskin, että jos [00:13:00] tämmösiä käytetään, että ne on hirveän alas laitettu, niin sehän yhä useammassa kohdassa täyttyy ja sitten- Aina itse miettii, että miten me pystytään silloin priorisoimaan sitä luonnonsuojelua, että ne kaikista arvokkaimmat kohteet suojeltaisiin.

Jos meillä olisi rajattomat resurssit, niin meillä olisi ilman muuta tietyllä tavalla helppo tehdä niitä päätöksiä. Mutta sitten kun meidän pitää priorisoida, niin sitten me ollaan siinä tilanteessa, että entäs me mennään alhaisilla, alhaisilla kriteereillä. Kaksikymmentä vanhaa vanhempaa puuta hehtaarilla, viisi prossaa lahopuuta, luontaiset puulajit mitkä siellä pitää olla, niin sitten me yhtäkkiä ollaan voidaankin tilanteessa, että meillä on valtava määrä tulee sitä massaa sieltä ja sitten meidän pitäisi kuitenkin pyrkiä löytämään ne, jotka on luonnolle arvokkaita.

Jos me katotaan uhanalais-- arvioinnin perusteella vaikkapa se lahopuumäärä, se lahopuusukkes on sellainen mitä siellä pitäisi olla, jotta meillä ne tietyt uhanalaiset lajit siellä sitten esiintyisi. Ehkä ne kaikista harvinaisimmat uhanalaiset lajit esiintyisi sitten siellä metsässä.

**Mikko Mönkkönen:** Joo, lyhyt huomio tähän, että juuri [00:14:00] näin, että ettei se lahopuun määrä viisi prosenttia kokonaisvolyymistä ei ole ainoa indikaattori myöskään lahopuun suhteen.

Sillä pitää olla sitä jatkumoa. Pitää olla sitä diversiteettiä ennen kuin se täyttää tämän vanhan metsän määritelmän.

**Teemu Kaskinen:** Sami puhui tuossa just luonnonsuojelun kannalta, että tärkeätä löytää ne tai arvokkaita kohteita versus sitä luonnonsuojelumassaa. Elikkä kaikki vanhat metsät. Tietysti kysymys on rahasta.

Suojelun kannalta kysymys on kaiketi kuitenkin valtion rahoista. Ymmärtääkseni on tarkoitus jos suojellaan niin metsänomistajille ihan vielä korvata näitä suojelulle menetettyjä alueita, jos näin törkeästi voisi sanoa. Mutta jos tätä asiaa ajattelee metsäteollisuuden näkökulmasta, niin silloinhan taistelu jokaisesta pläntistä on arvokas, koska puutavaran saatavuuteen vaikuttaa tällä hetkellä moninaisia asioita.

Meillä on toisaalta luonnontuhon riskit, kuivuus, toisaalta luoja paratkoon, toivottavasti tänne nyt ei [00:15:00] tule tulvia ja rankkasateita tai hurrikaaneja, mutta myöskin tämä diversifikaatio metsänomistajien omien mieltymysten tai arvojen suhteen, mitä on pidetty uhkana puuhuollon turvaamiselle. Siis se, että entä jos ihmiset innostuukin näistä aiemmin mainituista metsää parantavana tai metsä- Jonakin muuna kohteena kuin puutaloudellisena.

Niin kun ottaa huomioon tän kokonaisuuden, kaikki ne uhat, mitkä kohdistuu suomalaisen metsäteollisuuden puuhuoltoon, niin tää ennallistamiskysymys tai suojelukysymys, vanhojen metsien kysymys on tärkeä. Sen lobbaamiseen kannattaa laittaa kaikki paukut. Kannattaa ehdottomasti väitellä kaikista mahdollisista prosenteista ja veivata ne sellasiks, että mahdollisimman pieni määrä varsinkin Etelä-Suomessa kasvavista metsistä tulee suojeluun, koska se puumäärä, mikä potentiaalisesti [00:16:00] Etelä-Suomen metsissä kasvaa ja on suunniteltavissa teollisuuden raaka-aineeks, on huomattavasti suurempi kuin siellä pohjosessa.

Koska me tiedämme sen, että kasvuvyöhykkeittäin tää nää kuutiomäärät, potentiaaliset metsissä kasvaa ja ilmastonmuutos tulee sitä kasvua Etelä-Suomessa entisestään lisäämään ja on jo lisänny, niin sikäli- Jos tätä asiaa tarkastelen metsäteollisuuden kannalta, niin kaikenlainen saivartelu ja pilkunviilaus sen hyväksi, että ne suojelukriteerit saadaan mahdollisimman tiukaksi, on hyödykästä.

Olenko aivan väärässä?

**Sami Oksa:** Kyllä ja ei. On niin monta väitettä, että tässä menisi tunti, mutta mä en esimerkiksi allekirjoita sitä sun väitettä siitä, että metsäteollisuus taistelee jokaisesta hehtaarista, miten sä sen muotoilit. No se oli ehkä

**Teemu Kaskinen:** liioittelua. Ei jokaisesta.

**Sami Oksa:** No niin kyllä. Me ollaan esimerkiksi tehty monimuotoisuustiekartta, jossa me lähdetään siitä, että [00:17:00] miten talousmetsien monimuotoisuutta voidaan lisätä.

Yksi teema siellä on myöskin suojelu, eli se kuuluu meidän keinovalikoimaan, että kun löydetään ne arvokkaat kohteet, ne kannattaa suojella. Mutta me ollaan sitä vastaan, että talouskäytössä olevia metsiä lähdetään suojelemaan, koska siellä tietyllä tavalla se metsänomistajan intressi on ollut metsien talouskäyttö.

Toisaalta meiltä löytyy niitä arvokkaita kohteita, joissa sitä talouskäyttöä ei ole ollut, joissa niitä luonnonarvoja jo on ja niitä kannattaisi suojella. Jos mä kärjistän sen, niin kannattaako meidän suojella satakuusikymmenvuotias käsittelemätön metsä vai just vasta hakattu avohakkuulla hakattu kohde, niin kyllähän meidän kannattaa priorisoida sinne.

Kaikki tietävät sinne vanhan metsän suojeluun.

**Teemu Kaskinen:** Paitsi Seppo Vuokko on eri mieltä. Seppo Vuokko on käsittääkseni sitä mieltä, että voisi suojella myös niitä ihan nuoria metsiä, mutta tämä nyt on toinen asia.

**Sami Oksa:** Joo joo, niin se olisi varmaan taloudellisesti tehokasta ja ekologisesti ei välttämättä. Mutta jos me katotaan tiettyjä elinympäristöjä, vaikka lehtoja, niin siellä lehtokasvit vaati sen avoimen alueen [00:18:00] ja hetkellisesti sen suojelu on järkevää, mutta se ei varmaan ole pitkällä aikäänteellä ylläpidä sitä, vaan se voi se talouskäyttöikseen ylläpitää.

Mä unohdin jo kaikki muut pointit, mutta tota. Mikrofonio puheenvuoroon niin annetaan sinne.

**Mikko Mönkkönen:** Niin tuota anekdoottina voisi tulla tässä esille, että itsekin olen tuon yhden kollegan kanssa vähän reilu kymmenen vuotta sitten julkaistiin artikkeli, jossa esitettiin, että avohakkuita suojeluun ja tuota otetaan vähän pitkä aikaperspektiivi sata.

150 vuotta, 200 vuotta, niin me saadaan kohtuullisen paljon pinta-alaa suojelemalla avohakkuita suojelun piiriin, jotka sitten kun annetaan aikaa, niin kyllä luonto palautuu. Toki niistä ei tule kaikki kriteerit täyttäviä vanhoja metsiä, mutta niistä tulee luontoarvokkaita metsiä. Mutta se mihin mä halusin nyt tässä ottaa tota itse asiassa kommentoija Samiin, niin tuota mä luulen, että tässä nyt meidän näkemyksemme ovat hyvin yhteneväiset, että tuota sä viittasit tuohon, että metsäteollisuuskin kannattaa, että nämä arvokkaat vanhat metsät on suojeltava ja [00:19:00] talousmetsät sitten niitten luontoarvot turvataan toisella tavalla.

Mutta tämä meidän kriteeristö, jos me ja kun me olemme oikeassa, että tuota näillä kriteereillä me voidaan nimenomaan vetää se raja, että tässä on se vanhan metsän kriteerit täyttävä ja nämä ja nämä eivät ole, niin kyllä se tietyllä tavalla poistaa sen huolen, että ja kun vielä otetaan huomioon se, että kun katsotaan kokonaisuutena niitä indikaattoreita ja niitten kriteereitä, niin se riski, että talousmetsä menisi vanhaksi metsäksi on kyllä äärimmäisen pieni.

Elikkä tässä mielessä niin metsäteollisuus voisi lähteä hyvinkin tukemaan näitten kriteerien käyttöönottoa Suomessa.

**Sami Oksa:** Siellä on semmoisia semmoista niinku perustavaa laatua olevia ongelmia, jotka ei motivoi vaikka metsänomistajaa. Ja lähdetään siitä, että jos me otettaisiin nuo kriteerit käyttöön, niin metsänomistaja saattaisi hyvin tehdä Päätöksen, että me laitetaan tänne ei-suomalaista, ei-kotimaista alkuperää olevia puulajeja.

Elikkä yks kriteeri siellä on, että pitää olla kotimaisia puulajeja, meille luontaisesti kuuluvia puulajeja. Jos ei oo, niin on näiden kriteerien ulkopuolella. Niin jos [00:20:00] metsänomistaja haluaa turvata metsäomaisuutta ja välttää pakkosuojelun, niin hänen kannattaa siirtyy ei-kotimaisiin puulajeihin. Mun mielest se on ekologisesti se ois niinku, se ois aikamoinen virhe lähteä tekemään ja ajamaan sitä.

Toinen on sit näitten talousmetsien luonnonhoidon toimenpiteiden niinku merkitys. Elikkä jos me katotaan, että millä lahopuumäärä on tuolla talousmetsis kasvanu, niin säästöpuut, rantametsät, öö arvokkaat elinympäristöt on kasvattanu vanhojen, vanhojen puuyksilöiden määrää. Ne on kasvattanu lahopuumäärää.

Ja sit jos tulee riski siitä, et vaikka tää kakskyt puuta hehtaarilla näitä edellisen puusukupolven puita aiheuttaa suo-- mahdollisen suojelun, niin kuka niitä haluu jättää? Kuka haluu- Ehkä

**Sini Suomalainen:** siinä vaiheessa, kun meillä toimii luonnonarvokauppa, niin se voi olla hyvinkin houkutteleva vaihtoehto. Mutta mä sanon vielä tähän sellaisen kommentin, et mitäs jos nyt käy silleen, että kun nää on tehty nyt Pohjoismaissa ja Baltia-yhteistyössä nää vanhojen metsien kriteerit ja esitelty tuolla Brysselissä ja komissio on ihan mielellään tietenkin ottanu ne vastaan, koska he-ne tukee tietenkin tätä niiden strategiaa, että kaikki jäljellä olevat [00:21:00] vanhat ja luonnonmetsät suojeltas.

Niin entäs jos käy niin, että Ruotsi päättääkin ottaa nyt tällaset Mikon porukan määrittelemät kriteerit käyttöön ja Suomi ei, niin onks se sit ongelma Suomen metsäteollisuudelle, että haluisko kukaan enää ostaa Suomesta, jos siinä on uhka, että vanhoja metsiä hakattu Suomessa, mut Ruotsissa ei?

**Sami Oksa:** Tota, onhan me tänäänkin eri kriteerit Suomen ja Ruotsin välillä tai eri maiden välillä- Kiinnostaaks se ostajia?

...tai Keski-Euroopan välillä. Tota no mun käsitys on, että et meillä on niinku mekanismit kuten sertifikaatit, jotka on niinku, et eka et se on lain- lainsäädännön mukasta. Elikkä sil on tää puun alkuperäketjun hallinta, et se on yks. Se ei kiinnosta myöskään ihan kaikkia täs maapallolla valitettavasti.

Elikkä katotaan vaikka mitä Brasiliassa tai Indonesiassa tapahtuu, niin osa ostaa niitäkin tuotteita mitä tuotetaan sit niinku vaikkapa sademetsäpohjasesta kohteesta. No sit tulee sertifikaatit. Osalle niil on merkitystä, elikkä siellä on metsäsertifiointi, PEFC tai FSC. Osalla saattaa olla ylimeneviä kriteerejä, jotka kattoo jotakin muuta.

Mut et kyllä meillä tänään jo ne poikkeaa ja kyllä suomalaiset tuotteet ihan yhtä lailla käy kaupaksi.

**Sini Suomalainen:** Onks ne Ruotsissa sitten niinku luonnon kannalta paremmat ne kriteerit tällä [00:22:00] hetkellä?

**Sami Oksa:** Öö, mä en osaa ottaa kantaa siihen, että jonku yksittäisen asian osalta, mutta kyllä me nyt varmaan suunnilleen aika samoilla tasoilla mennään.

Ja lähtökohtasesti han ne sertifikaatit on todennäkösesti ne, jotka tulee vähän tua niinku alemmalle tasolle ne vaatimukset, elikkä on vaativampia. Ja, ja nehän vaihtelee myöskin maittain. Elikkä Suomessa, Virossa, Latviassa, Ruotsissa, kaikis on erilaiset sekä PEFC- että FSC-metsäsertifiointistandardit, joissa on eri tasot, eritasoset vaatimukset.

Ruotsissa ne on vähän tämmösii niinku epämääräsempiä. Suomessa ne on tosi spesifejä vaikka FSC-standardissa.

**Sini Suomalainen:** Joo, Mikko, sulla oli kommentti.

**Mikko Mönkkönen:** Niin Sami viittas tuohon niinku ikään ku vääränlaisiin kannusteisiin, mitä nää kriteerit voi metsänomistajien näkökulmasta tuottaa.

Elikkä Jos kriteeri on luontaiset puulajit, niin metsänomistaja vaihtaakin eukalyptukseen tai contorta mäntyyn.

Mutta se on tietysti riski ja metsänomistajalle sekin sallittakoon, jos tämmöisen virheen haluaa tehdä. Mutta kyllähän tässä metsäteollisuudella [00:23:00] on myös vaikutusmahdollisuus siihen. Kyllä metsäteollisuus voi sanoa, että me emme osta. Me emme osta muuta kuin luontaisia puulajeja. Ja minun käsitys on, että Suomessa on yksi metsäteollisuusyritys, joka on näin tehnyt, että he eivät käytä muuta kuin luontaisia puulajeja ja jolloin tämmöinen kyllä kannuste aika äkkiä häviää metsänomistajilta.

Ja toisaalta mulla on se kuva ja oikeastaan tämä ei ole mikään kuva, vaan tämä on tutkimustieto jälleen, että meillä on metsänomistajissa hyvinkin monenlaisia arvoja ja luontomyönteisyyttä on kyllä. Ne ei vaan pääse tänä päivänä ihan maksimaalisesti tai metsänomistajien arvojen mukaisesti toteutumaan.

Eli mä näkisin aika pienenä myöskin sen riskin, että nyt laajasti aiheuttaisi tämmöisen vääränlaisen kannusteen, kun metsänomistajat kuitenkin valtaosin on hyvinkin luontomyönteisiä ihmisiä ja pitävät kyllä luontoa ja monimuotoisuutta tärkeänä asiana.

**Sini Suomalainen:** No niin, Teemulla oli kommentti.

**Teemu Kaskinen:** Joo, siis just tuo tähän asiaan ja pakkosuojelu-uhkaan.

Meillähän on käsittääkseni tilanne se, että Metso-ohjelmaankin Etelä-Suomessa olisi [00:24:00] jonossa suojeltavia kohteita, mutta ei ole rahaa. Siis kyse on siitä, että ei voi sanoa, että suomalaiset metsänomistajat eivät haluaisi suojella metsiään, jos kerran on hankkeita jonossa asti. Ja kaikki kyselytutkimukset viittaa kans myös siihen, että kiinnostusta olisi.

Elikkä ehkä se on, on, on marginaalinen huoli, joka on kylläkin popularisoitu tällaisten metsäalan populaarijulkaisuissa. On kolumneja aiheesta, että nyt viedään taas kaikki väkisin ja nyt olette taas hätää kärsimässä. Sitten mitä tulee näihin mielipiteisiin ja metsäteollisuuden ja MTKn ja Metsäkeskusten tiekarttoihin luonnonmukaisuuden ja luonnonsuojelun suhteen, niin sekin on totta, että on, on luotu, on tehty, on mietitty.

Mutta yksi asia on mietitty jo ennen kaikkia näitä luonnonmukaisuus- ja luonnonsuojelutiekarttoja, ja se on se, että metsänomistajien arvojen tutkiminen on [00:25:00] ensiarvoisen tärkeää suomalaisen metsäpolitiikan linjojen

perustelemiseksi. Tämä lainaus ei ole minun keksimäni, vaan Luken metsäsosiologien käsialaa.

Ja se, että me Suomessa meillä on tällainen taipumus, että me valmistellaan kaikenlaisia ohjelmia, jos jostakin alkaa puhaltaa sellainen tuuli, että kaupunkilaiset metsänomistajat ovatkin nyt, että siellä oli jossain vaiheessa heräsi huoli, että virkistyskäyttäjiä. Ne on kiinnostuneita virkistyksestä enemmän kuin metsän taloudellisesta käytöstä.

Heräsi huoli, voi hyvänen aika, että kieltäytyykö ne tämän jälkeen hakkuista. Sitten se huoli hälveni. Ne onkin valmiita metsänhoidollisiin toimenpiteisiin. Se ei ookkaan enää mitään huolta, koska metsänhoidolliset toimenpiteet pitää sisällään taimikonhoidon ja siitä seuraavan se koko ruljanssi, et alaharvennus, alaharvennus ja mikäpä muun niitten jälkeen tuliskaan ku päätehakkuu ja taas uudet metsänhoidolliset toimenpiteet.

Nyt sit seuraava ongelma oli, et peijakas, [00:26:00] ne onkin kiinnostuneita luonnonsuojelusta. Mutta Metsäkeskus keksii ja kaikki muutkin keksii ratkasun tähänki semanttiseen tai semioottiseen ongelmaan. Metsänhoidollisia toimenpiteitä voi alkaa kutsumaan luonnonhoidollisiks toimenpiteiks, sillä samalla päästään eroon myöski siitä hankaluudesta, että EU ei pelkkään taimikonhoitoon kohdistuvaan valtiontukeen suhtaudu kovin myön-myönteisesti, vaan siin täytyy olla myöski tällasia yleisempiä ekologisia tekijöitä tän rahanjakkokoneiston taustalla.

Elikkä monet asiat, mitä Suomessa, öö, syntyy tällasena psykologisena tai sosiologisena ilmiöinä, öö, jotka tuntuu vaativan ratkasua, yhteiskunnallista, poliittista, metsäpoliittista, metsänhoidollista, jonkinlaista, tota, ratkasua tähän nousevaan ihmisten huoleen, niin Suomessa ratkaistaan Sanallisesti.

**Sini Suomalainen:** Tää oli mielenkiintoinen nyt tu-tulos tähän pöytään ja en malta odottaa Samin kommenttia.

**Sami Oksa:** No ehkä on vedetty vähän mutkii [00:27:00] suoriks nyt mun mielestä tässä näin. Mun mielest EU:lta ei tuu meille vaikkapa niinku Metkaan elikkä tähän taimikonhoitoon, taimikon nuoren metsän hoitoon ni rahoja, et kyl ne on kansallisia rahoja.

**Teemu Kaskinen:** Ne on kansallisia rahoja. Mut anteeks mä luin tuonkin. Siis kun Metka oli tulos muutokseen niin tätä asiaa pohdittiin Lukessa ja mietittiin, et taimikonhoitotukea täytyy muuttaa ja sitä täytyy perustella jollaki toisella tavalla.

**Sami Oksa:** Joo, en tiiä perusteluista, mutta siis valtiontukisäännöt tietyllä tavalla tulee siinä, miks siel on niinku EU, EU taustalla. Mutta mun mielestähän se menee just oikein, että, et mehän nähdään, että, että tietyllä tavalla me aletaan muuttamaan niitä toimenpiteitä. Elikkä ei me vaan muutettu termiä metsänhoidosta luonnonhoidoksi, vaan siellä vaikka jätetään niinku tietty määrä lehtipuita, jolloin se myöski se käytäntö muuttuu siellä.

Mun mielest se pitäs myöski ymmärtää sit siinä taustalla, et ei oo pelkkää termikikkailua.

**Teemu Kaskinen:** Ei oo pelkkää termikikkailua, mutta tota suuret linjat kuiteski, niinku aikasemmin oli puhe suomalaisen metsäpolitiikan sit pääasiallisesta tavoitteesta, ni se on yhä, et kaikki me, me pyörimme sen ympärillä, että [00:28:00] sitä todellisuutta muutetaan ainoastaan sen verran kun on ehdottoman pakko.

Ja parempi kun pelataan sanoilla. Siis nythän näissä aikasemmin oli, tai täs oli juuri äsken puhuttiin näistä vanhojen, vanhojen metsien käytäntöhän on tätä samaa, et okei, meidän pitää suojella vanhoja metsiä. Mitä me tehdään? Muutetaan määritelmä. Asia on ratkastu. Nyt ei enää tarvi tehä, mitä meillä ei oo niitä vanhoja metsiä.

Tai se, et mitä tota Pohjois-Suomas Metsähallitus nyt viimeks, että okei, niitä metsiä olis ollu täällä, mutta niit ei sisällytetty näihin kartotuksiin, koska ne oliki kaavoitettuja tai kaavotetuksi valmisteilla olevia as-- alueita. Joku suomalainen kirjailija sano, et maailma on sana. Ehkä se on Tai niinhän se on, mutta se on myöskin hallittavissa sanoilla.

Politiikka on sanojen käyttöä, sanojen määritteleminen. Me ollaan tekemisissä sanojen kanssa aika paljon suomalaisessa metsätodellisuudessa.

**Sami Oksa:** Kyllähän Metsähallitus inventoi talousmetsiä näillä kriteereillä ja mitkä [00:29:00] siellä on. En muista enää montako vuotta, mutta jokunen vuosihan niitä on inventoitu, että kyllähän niitä etsitään.

Ei tämä ole vaan, että on jotkut kriteerit ja niitä ei ole. Niitä on löytynyt ja niitä suojellaan sitä mukaa kun niitä löytyy. Anteeksi,

**Teemu Kaskinen:** tämä viittasi ihan oikeaan uutiseen siitä, että niitä oli jätetty tahallaan pois sieltä.

**Sami Oksa:** Joo, mä en tiedä. Se oli vaan

**Teemu Kaskinen:** sellainen yksityiskohta

**Sami Oksa:** tästä. Joo kyllä, mutta niitä muitakin alueita käydään läpi kyllä.

**Sini Suomalainen:** Mutta musta tää oli mielenkiintoinen tää perustelu, että minkä takia, koska Suomessahan tutkitaan metsänomistajien arvoja ihan hirveästi ja että siinä olisi tällainen tarkoitusperä. Miten myös me? Myös Fortran-hankkeessa tutkitaan metsänomistajien arvoja, niin minkälaisia ajatuksia Mikko tässä herättää?

**Mikko Mönkkönen:** No oikeastaan se mikä meillä on se tutkimus ollut, niin vahvistaa sitä jo aiemmin ollutta käsitystä, että että metsänomistajien arvot ovat hyvin moninaiset. Että sitä ei voi oikeastaan niputtaa, että nyt metsänomistaja haluaa sitä tai haluaa tätä, vaan siellä on monenlaisia yhdistelmiä, erilaisia talous, ympäristö, virkistys ja niin edelleen arvoja.

Ja silloin varmaan jos [00:30:00] me haluttaisiin tehdä politiikkaa, joka noudattaa metsänomistajien arvoja ja tavoitteita, niin meillä olisi aika tavalla monimuotoisempaa tämä metsien käyttö. Se on minun tulkinta tästä. Oikeastaan se keskeinen kysymys on, että miten me saadaan metsänomistajien arvot paremmin näkymään nykyisessä suomalaisessa metsämaisemassa.

Se on minusta se mielenkiintoinen haaste ja kysymys, joka pitäisi pystyä ratkaisemaan myöskin metsäpolitiikan ja ohjauskeinojen avulla.

**Sami Oksa:** Niin, ihan samaa mieltä metsänomistajista, että siellä on ihan laidasta laitaan. On niitä, joille metsä on taloudellinen turva, ehkä välttämättömyys ja sitten niitä, jotka painottaa hyvin voimakkaasti ympäristöarvoja tai tai vaikkapa sitä sienestys-marjastus, tämmöisiä sosiaalisia sosiaalisia arvoja ja mietin, että eihän meillä hirveästi sellaisia esteitä ole metsänomistajan tehdä niitä päätöksiä, miten he haluaa metsiä käsitellä.

Mutta sitten kun tilanteen metsänomistaja joutuu lopulta miettimään, että jos hän haluaa tehdä uudistuskypsässä alaharvennetussa perityssä metsässä jatkuvan kasvatuksen hakkuun. [00:31:00] Niin siinä käy vaan niin, että se metsä ei uudistu. Meillä on tosi huonosti. Meillä ei ole varjopuulajeja, jotka uudistuisi Suomessa niin kuin-- tai niin kuin vaikka joku pyökki tuolta Keski-Euroopasta, joka uudistuu siellä varjossa, niin meillä tulee tämmöisiä ekologisia-

**Teemu Kaskinen:** Kuusi.

**Sami Oksa:** Ei ole varjopuulaji. Pyökki vaan menee täydellä var-- täyden varjon alla pystyy uusiutumaan. Nyt se menee

**Teemu Kaskinen:** näihin vanhoihin juttuihin.

**Sami Oksa:** Ja sitten, ja sitten tota taas kuusi on tämmöinen niin kuin, että se jos, jos me jätetään sitä varjostusta, niin se ei taas sitten uudistu siellä. Pyökki,

**Teemu Kaskinen:** pyökki olisi se.

**Sami Oksa:** Pyökki olisi. Sehän varmaan tulee Suomeen ilmastonmuutoksen myötä. Mutta että meille tulee myöskin semmoisia rajoitteita, jotta niin kuin on pakko tehdä jotakin muuta kuin mikä ehkä se metsänomistajan tahtotila tällä kohtaa. Toisella kohteessa voi onnistua. Ja nämä on semmoisia, että niin kuin mun mielestä lain tai sertifioinnin tai hyvän metsänhoidon suositusten perusteella ei semmoisia rajoitteita ole.

**Teemu Kaskinen:** Joo, tuo on muuten. Mun täytyy tähän väliin. Just siis tämä on nyt tuo toinen näkökulma. Tämä on taas tota metsänhoitoyhdistysten itse asiassa näkökulma tähän samaan asiaan, mutta nämä on samassa kompuksessa. Ja tai siis siinä viimeisessä konsensuksessa, niin kuin [00:32:00] Ollankvist sanoi. Niin tämä huoli kanssa, että tämä oli tällaisia vastauksia yleisiin kysymyksiin, mitä monesti joutuu metsänomistajalle sanomaan, että me emme voi yhdellä metsänhoitotoimenpiteellä muuttaa sinun metsääsi jatkuvan kasvatuksen metsiksi esimerkiksi.

Se on tällainen toive, yleinen toive, mikä tulee metsänomistajilta, että millään yksittäisellä toimenpiteellä ei voida muuttaa. Mutta kun lähdetään sille tielle, että tehdään tosiaan taimikonhoito. Ensi harvennus, seuraava harvennus, kolmas harvennus tai sit jo päätehakkuu ja sitä ennen ennakkoraivaus, niin voidaan kyllä olla varmoja siitä, että mitään sellaista vaihtoehtoakaan, että voitaisiin siirtyä jatkuvaan kasvatukseen niin ei sinne tule.

Ja siitä pitää huoli tämä polku ja sen mukanaan tuoma polkuriippuvuus. Tosiaan monesti metsänomistaja onkin sen tilanteen kanssa tekemisissä, että jos se lähtee seuraamaan näitä neuvoja mitä sille avokätisesti annetaan luonnonhoidosta ja muusta, sillä ei ole sitten siellä sellaista metsää, joka [00:33:00] tyydyttäisi sen toivetta sellaisesta metsänhoidosta, mitä se itse pitäisi suositeltavana.

Ja tämä on ollut tiedossa. Niinku mä sanoin, että me eletään yhä vielä Metsä kakstuhatta jälkeistä aikaa. Kakstuhatta luku ei luku ei ihan heti lopu. Niin se,

että metsätilakohtaisen suunnitelmien tekemisen ulottamisen koko Suomeen ohella todella tärkeänä suunnitelmissa nousee esille neuvonta ja tiedotus.

Jo silloin kaheksakytluvulla rakennemuutoksen kautta ja sukupolvenvaihdosten mukana oli pelkona se, että mitä tapahtuu niille kaupunkilaisille metsänomistajille tai että mitä tapahtuu niitten metsille. Koska ihminen muuttaa kaupunkiin ja ajatuksena oli, että se vieraantuu luonnosta. Se ei enää ole luonnossa mukana.

Se ei tiedä miten metsää hoidetaan. Sillä ei ole enää kiinnostusta. Niinku tää Metlan yksi johtaja piti ihan kauhukuvana sitä, että siellä ne sitten asuu niinku kerrostalossa ja siellä on keskuslämmitys ja niillä on televisiot ja ne ei enää haluakaan laittaa niitä kaikkia rahoja kiinni siihen raivaustyöhön ja siihen [00:34:00] metsänhoitoon.

Niin mitä tapahtuu näille rappeutuneiden kaupunkilaisten metsille? Sitten selvisi, että tilannehan on parempi kuin ikinä. Ne olikin ne metsätilojensa yhteydessä asuvat metsänhoitajat, jotka oli esimerkiksi suhtautu alaharvennukseen kaikkein skeptisimmin. Kaupunkilais metsänomistajille taas pystyi uskottelemaan ihan mitä tahansa.

Ja tää on sellainen, mikä metlalaisessa lukelaisessa metsän metsänomistajatutkimuksessa Sen kaikkein kyynisimmissä raporteissa piirtyy esille suomalaisen metsäpolitiikan suuria linjoja. Tukee se esimerkiksi, että metsänomistaja ei ymmärrä liiketaloudesta yhtään mitään. Tämäkin on kirjoitettu sinne.

**Sini Suomalainen:** Tuosta saattaa joku metsänomistaja loukkaantua,

**Teemu Kaskinen:** mutta. Siis nyt en syytä metsänomistajia, vaan siis se tämä. Tämä tämäkin löytyy. Tämä huomio löytyy metsäsosiologien tutkimuksesta. Tämä on itse asiassa meillä aika hyvä tilanne ja se sitten, [00:35:00] että kun metsänomistajat, metsänomistaja päättää, metsänomistaja päättää.

Nyt sanotaan, että metsänomistaja päättää viime kädessä, että eihän meillä voi olla mitään hiilinielutavoitteita. Itse asiassa meillä ei voi olla mitään tavoitteita, koska ei ole mitään suunnitelmaa. Ei ole mitään tahoja, joka pystyisi vaikuttamaan mihinkään, koska metsänomistaja päättää. Mutta Aarne Reunala, Metlan tutkimusjohtaja, sittemmin maa ja metsätalousministeriön metsäosaston ylijohtaja jo 70 luvulla sanoi, että jokseenkin näin.

Että niin, kyllähän se sillä tavalla on, että metsänomistaja päättää asioista, päättää siitä, mitä hänen metsässään tapahtuu. Mutta kuinka ollakaan, se metsänomistajan päätös sattuu aina olemaan juuri sellainen kuin nämä tahot sen toivoo olevan. Metsänomistajat ovat johdateltavissa ja heitä on johdateltu.

**Sami Oksa:** Metsänomistaja 2020 tutkimus ei mun mielestä tue sitä, että kaupunkilaiset metsänomistajat ja maaseudulla asuvat metsänomistajat, kasvumetsän läheisyydessä suhtautuu [00:36:00] alaharvennukseen eri tavalla tai.

**Teemu Kaskinen:** Se on mennyt läpi. Siis sehän on hyvä. Se oli silloin. Se oli silloin. Se oli. Siis se oli 80 luvun ongelma.

Ei se enää ongelma. Nykyään alaharvennus on se mitä vedetään, vaikka metsä. Tapion metsänhoitosuosituksessa sanottaisiin, että yläharvennus on huomattavasti kannattavampi, niin kukaan ei suosittele sitä. Missään ei yläharvennetaan. Nyt en puhu mistään jatkuvasta kasvatuksesta, vaan ihan yläharvennus, yläharvennus, päätehakkuu asiasta.

**Sami Oksa:** Kyllä niitä tehdään.

**Teemu Kaskinen:** Aika vähän huomioiden huomioon siitä, että miten paljon sitä asiaa on tutkittu.

**Sami Oksa:** Joo, mutta nämä on näitä kohteita. Se pitää tuohon vielä sanoa, että tietenkin kun metsässä tämä metsämiehen kvartaali on sen 25 vuotta, niin tänään tehty toimenpide niin nähdä on nähtävissä 25 vuoden kuluttua.

Tämähän on se. Tämä on tietenkin yksi yksi elementti, joka siihen metsään liittyy. Mutta jos sä tänään jätät sinne lehtipuita, niitä on 25 vuoden kuluttua. Jos sä et jätä, niitä ei ole 25 vuoden kuluttua ja jotta niitä saa sinne, niin pitää tehdä toimenpiteitä, jotka mahdollistaa lehtipuiden tuomisen vaikka sinne.

Ja tämähän on tämä meidän tietyllä tavalla uhka ja mahdollisuus. Eli tänään tehty päätös näkyy tosi pitkään siellä [00:37:00] metsässä.

**Teemu Kaskinen:** Kyllä.